Επάνοδος στην εντιμότητα (Σαράντος Καργάκος, Συγγραφέας - Ιστορικός)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 19 Απριλίου, 2012

Δεν θέλησα τον τελευταίο καιρό – και αυτό προκάλεσε εντύπωση στους αναγνώστες- να ασχοληθώ με τα όσα συνέβησαν στο προσκήνιο, κυρίως όμως στο παρασκήνιο, μέχρι να φθάσουμε στο σχηματισμό της νέας κυβερνήσεως. Κάποιοι μεγαλοστόμως –πριν καν σχηματισθεί- την ονόμαζαν κυβέρνηση «Εθνικής Σωτηρίας»! Εγώ απλώς ένα θα πω: Έχουμε πρωθυπουργό άνευ χαρτοφυλακίου. Και σωτηρίαν ου βλέπω.

Ως ιστορικός ένα έχω να πω: η όποια σωτηρία δεν έρχεται από την κυβέρνηση, αλλά από το λαό. Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι θεωρώ αμελητέο το ρόλο των κυβερνήσεων. Η πολιτική πρέπει να είναι βαθειά ηθική. Το παν δεν είναι η οικονομία. Όπως γράφει ο Πλάτων στον «Γοργία», σκοπός της πολιτικής είναι το «ὡς βελτίους γίγνεσθαι» τους πολίτας. Να κάνει τους πολίτες όσο γίνεται καλύτερους και για όσο γίνεται μεγαλύτερο χρόνο.

Καμμιά κοινωνία δεν μπορεί να σταθεί, αν οι άνθρωποι που την συγκροτούν δεν έχουν ορισμένα ηθικά προσόντα, τα οποία δεν αντικαθίστανται ούτε από την τεχνική ούτε από τους πολιτικούς μηχανισμούς. **Ένα κράτος δεν μπορεί να είναι καλύτερο από τους πολίτες του.** Πρέπει οι πολίτες να είναι ή να γίνουν καλοί, για να έχουν καλό κράτος. Και σ’ αυτό έγκειται η τεράστια παιδαγωγική αποστολή της οικογένειας και του σχολείου. Πρέπει να προσφέρουν στην κοινωνία νέους πολίτες με ακέραιο ηθικό χαρακτήρα. Αυτό όμως δεν γίνεται με τα λόγια, γίνεται με την προβολή του καλού παραδείγματος που είναι η ευγλωττοτέρα των γλωσσών. Δυστυχώς, στον παρόντα καιρό τόσο η οικογένεια όσο και το σχολείο σε πιο μεγάλο βαθμό δεν προβάλλουν πρότυπα. Με τη συμβολή και της τηλοψίας και των εκατοντάδων «νεανικών» εντύπων, προβάλλονται αντιπρότυπα.

Πάμπολλοι νέοι δεν χαλάνε, αφού μπουν στον κοινωνικό στίβο· μπαίνουν

χαλασμένοι. Έχουν ήδη εμβολιασθεί με τους ιούς του αρριβισμού, του αμοραλισμού και του χωρίς όρια οππορτουνισμού. Συνεπώς, η χώρα μας δεν πρόκειται να σωθεί από τους κυρίους που σχημάτισαν την λεγόμενη «μεταβατική». Η σωτηρία θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο αυτός ο λαός, ο πάντα αρεσκόμενος στην κολακεία, με δεινή κατάληξη την διάψευση προσδοκιών ή την προδοσία, θα εξακολουθήσει να προδίδει τον εαυτό του. Είναι εντροπή μια χώρα την οποία η φύση έχει προικίσει «μ' όλα τά κάλλη ὀπούχει», όπως λέει ο Σολωμός, να έχει καταντήσει ψωμοζήτης της Ευρώπης.

Οι πολιτικοί μας, που είναι έργο δικό μας, αφού εμείς τους ψηφίζουμε, ό,τι μπορούσαν (καλό ή κακό), το έκαναν. Έφθασαν στο έσχατο όριο της ικανότητας ή της ανικανότητάς τους. Για να θυμηθώ έναν πατερικό λόγο, Ἐζυγίσθησαν, ἐμετρήθησαν καί εὑρέθησαν ἐλλιπεῖς». Αποδείχτηκαν κατώτεροι των περιστάσεων. Τώρα είναι η σειρά του λαού να μιλήσει. Όχι με λόγια, με έργα. Κι αυτό σημαίνει ότι πρέπει την όποια εργασία που κάνει, να την κάνει με αγάπη, ευσυνειδησία, μεθοδικότητα και αποδοτικότητα. Και πάνω απ' όλα με ευγένεια. Πρέπει να διώξουμε από τη ζωή μας την «κακομουτσουνιά» και την χοντροκοπιά. Η δημοκρατία είναι πολίτευμα του χαμόγελου. Κι εμείς το εξορίσαμε από τη ζωή μας. είχε πει ο Περικλής στον «Επιτάφιο» το εξής υπέροχο: «Οὐδέ ἀζημίους μέν λυπηράς δέ τῇ ὄψει ἀχθηδόνας προστιθέμενοι». Δηλαδή, ότι οι τότε Αθηναίοι κυκλοφορούσαν χωρίς να έχουν προσθέσει στα μούτρα τους το «μεϊκάπ» του άλγους, κάτι που ενώ δεν είναι επιζήμιο, δεν είναι πάντως ευχάριστο σε κανέναν. Πολύ περισσότερο –για να έλθουμε στα τωρινά- στους τουρίστες που παγώνουν, όταν μας βλέπουν να κυκλοφορούμε με φονικό βλέμμα.

Δεν θέλω να αναφερθώ σε συγκεκριμένα περιστατικά, που θανατώνουν τη ζωή μας, που κάνουν το βίο μας αβίωτο. Θα περιορισθώ σε κάτι που έχει μια συμβολική διάσταση: **«Στην Ελλάδα οι φοίνικες πεθαίνουν».** Οι κήποι μας, οι πλατείες, οι δενδροστοιχίες κάθε ημέρα «ορφανεύουν» από το θάνατο των υπέροχων αυτών δέντρων. Ένα σκαθάρι, μικρότερο από κατσαρίδα, προκαλεί το θάνατο των δέντρων που κάποτε τα θεωρούσαμε αθάνατα.

Ένα ανάλογο σκαθάρι εδώ και χρόνια πολλά έχει μπει στην ψυχή μας, ροκανίζει τη ζωή μας και την κάνει «σα μια ξένη φορτική», όπως θα έλεγε ο Καβάφης. Για να κερδίσουμε ξανά την ζωή μας, πρέπει να απολυμάνουμε την ψυχή μας. Δεν κάνω κήρυγμα. Ποτέ, άλλωστε, οι ηθικολογίες δεν ήσαν μέσα στο διδακτικό και συγγραφικό μου «ρεπερτόριο». Αλλ' είναι χρόνια πολλά που έχω παγίως πεισθεί ότι η τιμιότητα είναι η πιο ρεαλιστική πολιτική. Στην αρχαιότητα «ατιμία» λεγόταν η στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων.

Αν θέλουμε, λοιπόν, δημοκρατία, αν θέλουμε ανόρθωση της οικονομίας, αν θέλουμε ανόρθωση της παιδείας, αν θέλουμε εμπέδωση του αισθήματος ασφαλείας, πρέπει να

διώξουμε από τη ζωή μας την ατιμία. Αντί, λοιπόν, άλλης ευχής, τούτο θα πω: να ζήσουμε τίμια και ειρηνικά.

(Πηγή: "Εστία", 13/01/2012)